

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА

ІІІ СЕСІЯ ІХ СКЛИКАННЯ

РІШЕННЯ

21.03.2024 № 4/4970

Про звернення Київської міської ради до Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України щодо термінового вирішення питання виходу підприємств централізованого водопостачання та централізованого водовідведення з кризового фінансового стану

Відповідно до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про столицю України – місто-герой Київ», «Про особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у сфері теплопостачання під час дії воєнного стану та подальшого відновлення їх функціонування», Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, з метою вжиття заходів для виходу підприємств централізованого водопостачання та централізованого водовідведення з кризового фінансового стану Київська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Направити звернення Київської міської ради до Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України щодо термінового вирішення питання виходу підприємств централізованого водопостачання та централізованого водовідведення з кризового фінансового стану та довідку щодо фінансового стану ПрАТ «АК «Київводоканал» згідно з додатками 1 та 2 до цього рішення.
2. Оприлюднити це рішення в установленому порядку.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Київської міської ради з питань житлово-комунального господарства

та паливно-енергетичного комплексу та постійну комісію Київської міської ради з питань місцевого самоврядування та зовнішніх зв'язків.

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО

Додаток 1

до рішення Київської міської ради

від 14.03.2019 № 4/4990

ЗВЕРНЕННЯ
Київської міської ради до Верховної Ради України та
Кабінету Міністрів України щодо термінового
вирішення питання виходу підприємств централізованого
водопостачання та централізованого водовідведення з кризового
фінансового стану

Відповідно до частини четвертої статті 9 Закону України «Про критичну інфраструктуру» послуги з водопостачання та водовідведення належать до життєво важливих послуг, порушення яких призводить до негативних наслідків для національної безпеки України.

На сьогодні в галузі склалася кризова ситуація пов'язана, зокрема, з незадовільним фінансово-економічним станом підприємств централізованого водопостачання та водовідведення.

Про це, зокрема, свідчать численні звернення ПрАТ «АК «Київводоканал» про проблемні питання, пов'язані з їх скрутним фінансово-економічним станом, передумовою якого є зростання вартості матеріалів та палива, зменшення обсягів споживання послуг, втрат товариства на відновлення об'єктів, пошкоджених внаслідок широкомасштабної збройної агресії Російської Федерації, невідшкодування з державного бюджету України залишків заборгованості з різниці в тарифах на послуги за минулі періоди, застосування економічно необґрунтованого тарифу на послуги з водопостачання та водовідведення, який не переглядався з 2021 року.

ПрАТ «АК «Київводоканал» вимушене вести господарську діяльність в умовах гострого дефіциту коштів для оплати витрат на найнеобхідніші заходи: електроенергію, оплату праці, реагенти, аварійні ремонти, податки, заходи інвестиційної програми. І така ситуація спостерігається у всіх підприємствах централізованого водопостачання та водовідведення країни.

Значно вплинуло на економічний стан підприємств галузі і те, що протягом 2022–2023 років суттєво зросла вартість матеріалів, палива та електроенергії, а також зменшився обсяг споживання послуг підприємствами та населенням порівняно з тарифними призначеннями на цей період.

Протягом воєнного періоду у 2022–2023 роках так звана різниця в тарифах для ліцензіатів НКРЕКП підлягала компенсації у порядку, встановленому пунктом 1.10 постанови НКРЕКП від 10.03.2016 № 302 «Про затвердження Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення» (у редакції постанови НКРЕКП від 14.03.2019 № 339).

Відповідно до Методики визначення заборгованості з різниці в тарифах, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 15.09.2021 № 977 (далі – Методика), обсяг заборгованості з різниці в тарифах, утвореної після 01.07.2022, визначається лише за теплову енергію, послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води в розрізі відповідних категорій споживачів. Методикою не визначено механізму відшкодування різниці в тарифах на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення, утвореної після 01.07.2022.

Витрати підприємств галузі на придбання електричної енергії для виробництва послуг з централізованого водопостачання та водовідведення становлять значну частину в загальному обсязі і є обов'язковою складовою. У разі припинення енергопостачання підприємства будуть вимушені припинити надання послуг з водопостачання та водовідведення. При цьому спостерігається постійне коливання ціни на електричну енергію при незмінних тарифах на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення.

Метою впровадження вказаного механізму є зменшення навантаження на витратну частину та уникнення припинення енергопостачання об'єктів підприємств.

Відповідно до Закону України «Про особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у сфері теплопостачання під час дії воєнного стану та подальшого відновлення їх функціонування» протягом дії воєнного стану в Україні та шести місяців після місяця, в якому воєнний стан буде припинено або скасовано, встановлюється мораторій на підвищення тарифів на теплопостачання для всіх категорій споживачів та, відповідно, визначаються певні фінансові гарантії для підприємств теплопостачання, зокрема шляхом компенсації їм заборгованості з різниці в тарифах.

Водночас заборони на підвищення тарифів на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення не було передбачено, що унеможливило застосування відповідних гарантій для захисту інтересів підприємств централізованого водопостачання та водовідведення.

Зважаючи на зазначене вище, Київська міська рада звертається до Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України з проханням розглянути питання виходу підприємств централізованого водопостачання та централізованого водовідведення з кризового фінансового стану шляхом внесення відповідних змін до законодавчих та підзаконних актів України, а саме:

1. Розробити та затвердити методику (алгоритм) компенсації різниці між діючим тарифом на послуги з централізованого водопостачання і централізованого водовідведення та фактичною собівартістю таких послуг, а також передбачити джерела такого відшкодування у державному бюджеті України з передачею відповідних трансферів на місцеві рівні.

2. Розробити механізм покладання на окремих учасників ринку електричної енергії спеціальних зобов'язань постійного забезпечення об'єктів

централізованого водопостачання та централізованого водовідведення електричною енергією за спеціальною (пільговою, соціальною) ціною, враховуючи положення Закону України «Про ринок електричної енергії» та постанови Кабінету Міністрів України від 05.06.2019 № 483 «Про затвердження Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії».

3. Ініціювати внесення змін до Закону України «Про особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у сфері теплопостачання під час дії воєнного стану та подальшого відновлення їх функціонування», доповнивши перелік комунальних послуг, на які поширюється заборона, послугами з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО

ДОВІДКА щодо фінансового стану ПрАТ «АК «Київводоканал»

ПрАТ «АК «Київводоканал» (далі – Товариство) – підприємство критичної інфраструктури, першочерговим зобов'язанням якого є забезпечення військових об'єктів столиці України та її жителів вкрай необхідними послугами з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

Основним джерелом фінансування витрат, пов'язаних із господарською діяльністю товариства, є кошти, отримані від реалізації послуг із централізованого водопостачання та централізованого водовідведення за встановленими тарифами.

З 01.01.2023 товариство продовжує працювати за тарифами, встановленими постановою НКРЕКП від 22.12.2021 № 2842 «Про встановлення тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення ПРИВАТНОМУ АКЦІОНЕРНОМУ ТОВАРИСТВУ «АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ «КИЇВВОДОКАНАЛ», які формувалися на базі цін 2021 року.

Протягом 2022 року спостерігалось стрімке зростання цін на основні статті витрат на виробництво послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, на які вже у 2022 році у Товариства не вистачало коштів. У 2023 році ціни продовжили зростати, і це надалі погіршувало фінансовий стан Товариства. Вартість на окремі реагенти протягом 2022–2023 років зростає більше ніж у 2,5 рази.

Для забезпечення належної якості питної води відповідно до вимог Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 12.05.2010 № 400 (ДСанПіН 2.2.4-171-10), та для уникнення техногенної катастрофи в м. Києві Товариству вкрай необхідні кошти на закупівлю реагентів. У разі відсутності необхідних реагентів Товариство не зможе забезпечити очищення води та буде вимушене припинити водопостачання по м. Києву на підставі абзацу десятого частини першої статті 7 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» для уникнення масових інфекційних захворювань населення.

Також дуже важливою статтею витрат на виробництво послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є витрати на електроенергію. Протягом 2023 року ціни на електроенергію збільшились на 27% порівняно з тарифним призначенням, приведеним до фактичних обсягів реалізації послуг. Плановане зростання на 2024 рік становитиме 31%.

Інформація щодо ціни електроенергії

Показник	Одиниці виміру	Діючий тариф відповідно до постанови НКРЕКП від 22.12.2021 № 2842	Середня фактична ціна у 2023 році	Очікувана ціна на 2024 рік	Відхилення фактичної ціни 2023 року від встановленої в тарифі	Відхилення ціни на 2024 рік від встановленої в тарифі
II кл	грн/кВт-год без ПДВ	3,7363	4,7368	4,9067	27%	31%

У межах чинного законодавства України, з метою уникнення відключень і нарахування штрафних санкцій Товариство зобов'язане своєчасно та в повному обсязі оплачувати спожиті енергоносії.

Згідно з наказом Міністерства енергетики України від 10.10.2023 № 307, що набув чинності 06.12.2023, визнано таким, що втратив чинність, наказ Міністерства енергетики України від 13.04.2022 № 148 «Про врегулювання питань щодо постачання електричної енергії споживачам та розрахунків між учасниками роздрібного ринку електричної енергії у період дії в Україні воєнного стану». Таким чином, постачальники електричної енергії мають право без погодження з відповідними військовими адміністраціями відключати від електропостачання об'єкти критичної інфраструктури, що створює реальну загрозу неконтрольованого зупинення виробничої діяльності Товариства.

Повідомлення про припинення електропостачання вже надійшли до КП «Харківводоканал», ТОВ «Білоцерківвода», КП «Вінницяоблводоканал», КП «ВУВКГ» Марганецької міської ради», КП «Місьководоканал» Сумської міської ради, РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал», МКП «ВУВКГ міста Херсона», КП «Чернівціводоканал» та багатьох інших підприємств.

Стан мереж погіршується кожного року. Ступінь зносу основних виробничих фондів діяльності Товариства станом на 01.01.2024 становить 70%, що може в будь-який момент призвести до виникнення критичної техногенної ситуації, пов'язаної з виникненням перебоїв у роботі обладнання та механізмів, руйнуванням споруд, що загрожує стабільному та безперебійному наданню послуг з водопостачання та водовідведення мешканцям м. Києва та Київської області.

Ремонтна програма затверджена на рік в розмірі 306,9 млн грн з ПДВ, включена до структури діючого тарифу. Стрімке зростання цін на матеріали для проведення ремонтних робіт значно збільшує витрати на їх проведення, проте зменшує проведення ремонтних робіт у кількісному виразі.

Фінансування у повному обсязі неможливе, оскільки коштів катастрофічно не вистачає і вони спрямовуються на першочергові платежі,

необхідні для забезпечення безперебійної роботи Товариства (заробітна плата, податки, електроенергія та реагенти для очистки води та стоків).

Для підтримання мереж та механо-енергетичного обладнання Товариства у належному технічному стані з метою уникнення аварійних ситуацій, під час яких в умовах воєнного стану може бути повністю або частково припинено безперебійне надання послуг споживачам з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, слугують витрати, пов'язані з виконанням заходів Програми ремонтів основних фондів.

Для вирішення проблеми недостатності тиску у водопровідних мережах для водозабезпечення висотних будинків застосовуються підвищувальні насосні станції з насосами малої потужності, що здійснюють підвищення тиску води для одного або групи висотних будівель у зоні забудови з меншою поверховістю.

У зв'язку з перебуванням підвищувальних насосних станцій на балансі КП «Київтеплоенерго» це підприємство здійснює експлуатацію та ремонт обладнання зазначених підвищувальних насосних станцій та, відповідно, здійснює підвищення тиску як гарячої, так і холодної води.

З огляду на те, що альтернативного способу забезпечення споживачів висотних будинків лівобережної частини міста холодним водопостачанням немає, а КП «Київтеплоенерго» несе витрати на підкачування холодної води, витрати на яке закладені у тариф за надання послуги холодного водопостачання, укладання договору з КП «Київтеплоенерго» на підвищення тиску холодного водопостачання за допомогою водопідкачуючих пристроїв є безальтернативним варіантом забезпечення ПрАТ «АК «Київводоканал» надання послуги з підвищення тиску холодного водопостачання висотних будинків.

У 2023 році витрати на надання послуги з підвищення тиску холодного водопостачання висотних будинків вже перевищили тарифні призначення на 15%. Пропозиції СП «Київські теплові мережі» КП «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО» щодо надання зазначених послуг перевищують тарифні призначення на 27%.

Загалом планова нестача коштів (джерела) для забезпечення стабільної діяльності Товариства становить 2,2 млрд грн.

Ведення господарської діяльності в умовах гострого дефіциту коштів для оплати витрат на найнеобхідніші заходи для провадження господарської діяльності такого підприємства, як ПрАТ «АК «Київводоканал», призведе до непередбачуваних та непоправних соціально-екологічних, епідеміологічних та економічних наслідків, що може перерости в масштаби катастрофи техногенного характеру не лише міста, а й України в цілому, адже об'єкти Товариства належать до об'єктів підвищеної небезпеки.

Крім того, така ситуація може призвести до негативних наслідків для національної безпеки України, особливо в умовах воєнного стану, адже захист критичної інфраструктури є складовою частиною забезпечення національної безпеки України, а послуги з водопостачання та водовідведення належать до

життєво важливих послуг, порушення в наданні яких недопустиме відповідно до Закону України від 16.11.2021 № 1882-IX «Про критичну інфраструктуру».

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО
